

22 Polskie osiągnięcia

WYMAGANIA WYNIKAJĄCE Z PODSTAWY PROGRAMOWEJ

IV. Postacie i wydarzenia o doniosłym znaczeniu dla kształtowania polskiej tożsamości kulturowej. Uczeń sytuuje w czasie i opowiada o:

13) Eugeniuszu Kwiatkowskim i budowie Gdyni.

CELE LEKCJI

Uczeń:

ZNA

- daty: 1922, 1926, 1937,
- postać: Eugeniusza Kwiatkowskiego,
- postanowienia konferencji pokojowej kończącej I wojnę światową dotyczące granic Polski,
- główne budowle w Gdyni okresu międzywojennego.

ROZUMIE

- pojęcia: magistrała węglowa, Centralny Okręg Przemysłowy (COP),
- z czego wynikały trudności w integracji ziem polskich po rozbiorach,
- przyczyny budowy Gdyni,
- przyczyny powstania Centralnego Okręgu Przemysłowego.

POTRAFI

- opisać sytuację gospodarczą na ziemiach polskich po odzyskaniu niepodległości,
- opisać okoliczności powstania portu i miasta Gdyni,
- opisać architekturę Gdyni,
- zlokalizować na mapie Gdynię, magistrałę węglową, COP,
- omówić proces tworzenia COP.

CZAS ZAJĘĆ

1 godzina lekcyjna.

I. Wprowadzenie

Podajemy temat i cele lekcji.

Określamy ramy chronologiczne okresu międzywojennego. W krótkim opisie przypomnimy okoliczności odzyskania przez Polskę niepodległości i przedstawiamy

trudności związane z procesem odbudowy i scalenia państwa, które przez ponad wiek było rozdzielone granicami państw zaborczych.

II. Rozwinięcie

Wieszamy na tablicy mapę ścienną II Rzeczypospolitej. Wymieniamy postanowienia konferencji pokojowej kończącej I wojnę światową dotyczące granic Polski. Szczególną uwagę zwracamy na kwestię dostępu do morza, status Gdańska oraz relację między Polską a Gdańskiem.

Rozdajemy schematy drzewa decyzyjnego ► [PDF](#) i zapisujemy na tablicy problem: *Polska ma dostęp do morza, lecz nie ma żadnego własnego dużego portu. Co powinien zrobić rząd polski?*

Uczniowie wspólnie uzupełniają schematy – określają cele i wartości, podają proponowane rozwiązania oraz ustalają ich pozytywne i negatywne skutki. Pracą uczniów kierujemy tak, aby dostrzegli konieczność budowy przez Polskę własnego portu.

Lokalizujemy na mapie ściennej Gdynię. Korzystając z fragmentu podrödziału *Port i miasto* (s. 136), opisujemy okoliczności powstania Gdyni. Akcentujemy rolę ministra przemysłu i handlu Eugeniusza Kwiatkowskiego, którego działalność przyczyniła się do powstania miasta i portu.

Wspólnie z uczniami analizujemy materiał ilustracyjny zawarty w infografice (s. 137). Zwracamy uwagę na widoczne cechy charakterystyczne gdyńskiej architektury.

Odwołując się do fragmentu podrödziału *Port i miasto* (s. 138), opisujemy dalszy rozwój Gdyni i wyjaśniamy, czym była magistrala węglowa i w jakim celu została zbudowana.

Zapisujemy na tablicy hasło: *Centralny Okręg Przemysłowy*. Przypominamy, na czym polega praca metodą JIGSAW, a następnie dzielimy klasę na cztery grupy i rozdajemy instrukcje ► [PDF](#).

Grupa I

Na podstawie podrödziału *Centralny Okręg Przemysłowy* (podręcznik, s. 138–139) odpowiedzcie na pytanie: Czym był COP i w jakich latach go budowano?

Grupa II

Na podstawie podrödziału *Centralny Okręg Przemysłowy* (podręcznik, s. 138–139) odpowiedzcie na pytanie: Kto i dlaczego zaproponował budowę COP?

Grupa III

Na podstawie podrödziału *Centralny Okręg Przemysłowy* (podręcznik, s. 138–139) odpowiedzcie na pytanie: Jakie zakłady przemysłowe powstały w COP?

Grupa IV

Na podstawie podrödziału *Centralny Okręg Przemysłowy* (podręcznik, s. 138–139) odpowiedzcie na pytania: Co zdecydowało o położeniu COP? Jakie gałęzie przemysłu rozwijały się w COP?

Uczniowie pracują w zespołach eksperckich. Po upływie wyznaczonego czasu dokonujemy nowego podziału na grupy w taki sposób, aby w każdej znaleźli się eksperci znający odpowiedzi na wszystkie pytania i mogący przekazać zdobytą wiedzę pozostałym uczniom.

III. Podsumowanie

Zachęcamy uczniów do oceny wysiłku gospodarczego podjętego w II Rzeczypospolitej.

Metody kontroli

Ćwiczenie 2 (zeszyt ćwiczeń, s. 69–70).

Praca domowa

Ćwiczenie 3 (zeszyt ćwiczeń, s. 70).